

2

Jeanie wordt wakker van Julius die aan haar arm schudt, eerst zachtjes en dan steeds ruwer. Ze rent hem achterna de trap af, haar nachthemd wapperend om haar benen, ook al heeft hij gezegd dat ze rustig moet lopen. Het is donker in de keuken, de gordijnen zijn dicht, de lichten uit, ze ziet alleen de oranje gloed van het vuur in het fornuis. Hun moeder ligt met haar gezicht naar beneden op de grond en beweegt niet. Jeanie slaat haar handen voor haar mond om een schreeuw binnen te houden.

‘Help me om haar om te draaien,’ zegt Julius.

Zodra Jeanie hun moeder aanraakt, weet ze dat ze dood is. Dots armen blijven langs haar lichaam liggen, ze heeft haar voeten over elkaar, de pantoffels vallen uit en hoewel ze haar kamerjas aan heeft, vindt Jeanie dat ze eruitziet alsof ze aan het zonnebaden is, iets wat haar moeder nooit zou doen: als je buiten was, was je aan het werk. Jeanie doet haar best om niet naar de wond op Dots voorhoofd te kijken en houdt dan haar handen voor haar gezicht om zichzelf tegen de aanblik te beschermen. Flarden rozig licht, waarin de keuken en stukjes van haar moeders lichaam zichtbaar zijn, schemeren tussen haar vingers door. Toen zij en Julius twaalf waren, in Priest’s Field, was het haar ook niet gelukt om weg te kijken. De hond, die zich onder de keukentafel heeft verschanst, komt jankend

tevoorschijn en Jeanie haalt haar handen van haar gezicht vandaan.

‘Maude!’ Ze knipt met haar vingers en wijst, en de hond kruipt weer onder de tafel.

‘Haar hals! Druk tegen haar hals. Voel of er een hartslag is,’ zegt Julius. Hij zit gehurkt aan de andere kant van Dot, met alleen zijn pyjamabroek aan. Jeanie heeft hem al jaren niet meer zonder zijn werkkleren gezien: grijze haren op zijn borst, armen en torso, gespierd van het werken met zijn handen.

Gedachteloos legt Jeanie haar vingers tegen haar eigen hals, en raakt dan haar moeder kort aan, op de wang. ‘Ze is koud. Het is te laat.’

‘Ik heb geprobeerd een ambulance te bellen, maar mijn telefoon is leeg,’ zegt Julius.

‘Die hebben we niet meer nodig. Het is te laat.’

‘Vast een stroomstoring geweest. De elektriciteit is vannacht uitgevallen. Ik zal in de meterkast kijken.’

‘Ze is er niet meer, Julius.’

‘Kunnen we niet iets met dat hart-pompen doen?’

‘Ze is dood.’

‘Allemachtig!’

Julius kijkt ernstig, en de situatie is zo onverwachts dat Jeanie moet lachen. Ze voelt een lach van ongeloof omhoogborrelen en ze slaat haar handen weer voor haar mond om hem tegen te houden. Julius wrijft met zijn grote handen over zijn hoofd, over zijn wijkende haargrens. Zijn lichaam verkrampt en schokt; zijn gehuil klinkt als de roep van een of ander exotisch dier. Jeanie kijkt geïntrigeerd naar hem. Ze zijn bijna een hele dag na elkaar geboren, hij als eerste en Jeanie als tweede: ze kwam onverwachts en onaangekondigd, en werd opgevangen door hun in paniek geraakte vader nadat de vroedvrouw was vertrokken. ‘Mijn onderdeurtje,’ had Frank zijn dochter

liefkozend genoemd. Jeanie denkt vaak dat die drieëntwintig uur de verschillen tussen haar en Julius verklaren: de onbevanging manier waarop hij de wereld omarmt en zijn emoties toont, terwijl zij, Jeanie, hunkert naar de rust en geborgenheid van thuis.

Ze buigt zich onhandig over het lichaam van hun moeder, trekt Julius overeind en leidt hem naar de bank, waar ze gaan zitten. Maude kijkt op alsof ze hoopt op een uitnodiging om bij hen te komen zitten, maar Jeanie schudt kort haar hoofd, waarna de hond haar snuit weer op haar poten legt.

‘Ik heb haar horen vallen,’ zegt Julius als hij is bedaald. Hij veegt zijn neus af met zijn hand, wrijft over zijn ogen. ‘Of in elk geval de pook en de borstel. Ik dacht dat het Maude was die gek deed of zo. Ik ben weer gaan slapen.’

‘Het is niet jouw schuld,’ zegt Jeanie, al weet ze nog niet of ze dat echt meent. Haar broer en daarvoor hun vader hebben vaak beloofd dat ze die tegel goed zouden leggen. Als je moeder dood op de keukenvloer ligt, is dat dan iemands schuld? Ze houdt hem vast en zo blijven ze een paar minuten zitten, tot Jeanie over zijn schouder door de kier van de gordijnen kijkt. ‘Het sneeuwt,’ zegt ze.

Ze leggen een deken over Dot heen. Jeanie wil haar op de bank tillen, maar die is te kort. Ze kookt een ketel water op het fornuis en zet thee, en ze gaan aan tafel zitten om die te drinken, met het lichaam van hun moeder achter hen op de grond, alsof ze een kind is dat verstoppertje speelt en een bijzonder slechte verstoppertje heeft gevonden en zij net doen alsof ze haar niet zien.

‘Ze was een goede vrouw,’ zegt Julius. ‘Een geweldige moeder.’

Jeanie knikt en mompelt in haar beker. ‘Staan de schragen nog in het melkhuis?’ Ze weet dat Julius begrijpt wat ze be-

doelt, dat heeft hij altijd gedaan.

Ze gaat naar de zitkamer, rolt het tapijt op en schuift de stoelen aan de kant, alsof ze voorbereidingen treft voor een dansavond, in een kamer waar nog nooit is gedanst. Julius legt een oude deur op de twee schragen en gaat terug naar de keuken, waar hij hijgend en kreunend hun moeder van de grond tilt. Jeanie mag hem niet helpen. De lijst ‘verboden te tillen’ is lang, vanwege haar zwakke hart: dozen, hooibalen, baby’s, tractoren... Hij draagt Dot naar de zitkamer. Het is hier koel, veel kouder dan in de keuken. Er ligt een antimakassar op de rugleuning van een plompe fauteuil. Een kan in de vorm van een oude man met een steek, en een ingelijste foto van Dot en Frank op hun trouwdag met achter hen een Italiaans landschap waar ze nooit zijn geweest, staan op een lage, glimmende kast. Een kamerscherm verbergt de open haard, die in dit gedeelte van het huis nooit wordt gebruikt.

Toen Dot en Frank pas getrouwd waren, hadden ze een jaar in de halfvrijstaande cottage met één slaapkamer gewoond, maar zodra de tweeling was geboren, had Frank de huur van de spiegelbeeldige rechter cottage bedongen. Hij had de twee huisjes samengevoegd en een van de voordeuren dichtgemetseld, zodat de voorgevel een beetje asymmetrisch is, terwijl het binnen nog steeds twee trappen heeft die elk naar een kleine overloop en een slaapkamer leiden.

Julius legt Dot op de oude deur en Jeanie verwisselt de deken voor een schoon laken.

Daarna gaan broer en zus, inmiddels aangekleed, weer aan de keukentafel zitten, met een verse pot thee. Julius heeft de meterkast in de bijkeuken gecontroleerd: er is niets doorgebrand, maar hoe hij ook aan de draden prutst, de stroom doet het niet.

‘Ik denk dat we een dokter moeten waarschuwen. Dat moet

toch als er iemand doodgaat?’ zegt Julius, meer tegen zichzelf. Toen hun vader stierf, was er een bepaalde werkwijze gevolgd, waar Jeanie en Julius niets van afwisten en waar ze nu alleen maar naar kunnen gissen.

‘Dokters zijn voor mensen die ziek zijn,’ zegt Jeanie.

‘Maar we hebben een overlijdensakte nodig.’

Waarvoor eigenlijk, vraagt Jeanie zich af, maar ze zegt het niet hardop.

‘Zodat we haar kunnen begraven,’ zegt Julius alsof hij antwoord geeft. ‘Ik haal een dokter en die geeft ons het formulier, en dan is het voor elkaar.’

Jeanie schudt haar hoofd. Dot zou niet hebben gewild dat er een dokter naar het huis kwam: ze had een hekel aan aktes, formulieren, autoriteiten. Ze hebben in geen jaren een dokter gezien.

Julius staat op en trekt zijn werkschoenen aan. ‘Ik zal naar het dorp moeten lopen,’ zegt hij.

Het dorp Inkbourne heeft een huisartsenpraktijk, een dorps huis met openbare toiletten, een fish-and-chipszaak en een kleine supermarkt met een postkantoortje. Er is ook de oude kruidenierswinkel, die is opgekocht door een jongeman uit Londen met een gewaxte snor, die er een delicatessenzaak van heeft gemaakt met chic brood, kaas en olijven, en ook wat groenten en eieren die Jeanie en Dot erheen brengen. De eigenaar, Max, serveert luxe koffie en gebak aan aluminium tafeltjes buiten op de stoep, waarmee hij passerende klanten trekt, zoals wandelaars die het langeafstandspad volgen dat door het dorp loopt, of in lycra geklede mannen op de fiets, met briefjes van tien pond opgevouwen in het zakje aan de voorkant van hun fietsbroek.

‘Ik kan niet op de fiets,’ zegt Julius en Jeanie herinnert zich de sneeuw. ‘Als de praktijk open is, zal ik het aan Bridget ver-

tellen, die zal het zeker willen weten, en zij kan het aan een van de dokters vertellen. Als de praktijk dicht is, loop ik door naar haar huis.' Hij pakt zijn jas van het haakje achter op de deur. Maude staat kwispelend op.

'Moest jij vandaag niet die loodgietersklus met Craig afmaken?' zegt Jeanie.

'Op de dag dat mijn moeder doodgaat, ga ik niet helpen een gietijzeren bad de trap op te sjouwen naar een of andere chique badkamer.'

'Hoe ga je hem dat laten weten?'

'Hij merkt vanzelf dat ik niet kom.'

'Was het niet de bedoeling dat hij je vandaag zou betalen?'

Julius aarzelt. 'Ik ga je hier niet de hele dag alleen laten.'

'Ik moet de kippen voeren. Er moet van alles in de tuin gebeuren wat niet kan wachten.' Ze komt naar hem toe. 'Je moet gaan om je geld te krijgen. We hebben het nodig.'

Julius' hand ligt op de grendel van de voordeur. 'Ik kijk wel. Als ik er niet op de fiets naartoe kan, kom ik toch te laat.' Er klinkt ergernis in zijn stem, misschien hoort hij het zelf ook, want hij komt weer de kamer in en slaat zijn armen om haar heen. 'We redden ons wel,' zegt hij in haar haren. 'Het komt goed.'

'Ik weet het,' zegt ze terwijl ze hem wegduwt. 'Ga nou maar.'

Ze kijkt hem na bij de voordeur van de cottage, Maude naast haar, verwachtingsvol en vervolgens teleurgesteld omdat ze niet mee mag. Jeanie zuigt de ijskoude lucht op. De modder van april is verborgen; de sneeuw laat alleen de bulten van de planten zien, net als het laken dat over het lichaam in de kamer achter haar ligt. Misschien is Dot gevallen van de schrik, omdat het zo laat nog sneeuwde. Als ze de sneeuw heeft gezien, zal ze zich zorgen hebben gemaakt over de groentezaailingen buiten in de kou, en over het geld en de tijd die ze daardoor

verliezen. Later op de dag zou Jeanie uit de tuin zijn gekomen en haar moeder aan de keukentafel hebben zien zitten met een stuk papier, kauwend op het uiteinde van haar potlood, terwijl ze de ene na de andere rij getallen bij elkaar optelde.

Een halve mijl lang slingert het pad door een klein bos en daarna tussen de heggen van twee weilanden. Op een andere dag zou Julius zijn gestopt op de plek waar het uitzicht weids wordt en het landschap naar de steile en golvende heuvelrug klimt met Rivar Down aan de rechterkant en links het drie mijl lange stuk over de hoge heuvelkam van krijtrotsen helemaal tot Combe Gibbet. De groepjes bomen op de hellingen – beuken, eiken en coniferen – zijn wit, de laag sneeuw is dik en de lucht hangt vlak boven het afgegraasde land. Vandaag laat hij zich echter niet afleiden, let niet op de sporen van kleine zoogdieren en vogels die hem zijn voorgegaan door de sneeuw. Hij rolt een sjekkie en rookt dat terwijl hij het pad volgt dat zijn voeten kennen, omdat ze er al meer dan vijftig jaar overheen wandelen en fietsen, ook al is het vandaag onzichtbaar. Tegen het eind wordt het pad recht en loopt hij langs de achterkant van het ingedeukte bord voor het boerenerf met de tekst *Private, No Public Right of Way*. Hier passeert hij een grote stal van zwart gebeitste planken, en betonnen schuren met open zijanten vol vergeten machines, waar brandnetels omheen staan. Om de hoek ligt de boerderij van rode baksteen en grijze vuursteen van de Rawsons, en hun keurige tuin met de in figuren gesnoeide struiken als reusachtige sneeuwpoppen. Hij kan nog vier mijl naar het dorp lopen of bij de Rawsons aankloppen en vragen of hij hun vaste lijn of mobiel mag gebruiken. Pepperwood Farm is al drie generaties in de familie; Rawson was twintig toen hij het erfde nadat zijn vader aan een hartaanval was gestorven. De vijftig hectaren land lopen

van het akkerland aan de voet van de heuvelrug tot aan de oever van de Ink, het modderstroompje waaraan het dorp zijn naam te danken heeft. Ook het beukenbos aan weerszijden van het pad hoort erbij en het weiland achter de tuin, en officieel omvatte het ook de cottage met de bijbehorende grond. Julius werkt soms op de boerderij als ze een extra paar handen nodig hebben, maar de klussen worden altijd via de bedrijfsleider geregeld. Als Julius Rawson weleens ziet, in zijn landjonker-outfit met tweedjasje, vest en corduroy broek, zorgt hij dat hij uit zijn buurt blijft. Maar vier mijl lopen op de ochtend dat je moeder is gestorven, is toch weer vier mijl lopen. Hij loopt naar de deur van de boerderij.